

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 73/2010

z dne 26. januarja 2010

o zahtevah glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij za enotno evropsko nebo

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 23, 27.1.2010, str. 6)

spremenjena z:

Uradni list

št. stran datum

► **M1**

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1029/2014 z dne 26. septembra 2014 L 284 9 30.9.2014

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 73/2010

z dne 26. januarja 2010

o zahtevah glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij za enotno evropsko nebo

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti) ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(5) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba) ⁽²⁾ in zlasti člena 8(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Letalski podatki in letalske informacije primerne kakovosti so potrebni za zagotavljanje varnosti in podpora novim konceptom obratovanja v evropski mreži za upravljanje zračnega prometa (v nadaljnjem besedilu: EATMN).
- (2) Mednarodna organizacija civilnega letalstva (v nadaljnjem besedilu: ICAO) je določila zahteve glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij kar zadeva točnost, razločljivost in celovitost, ki bi jih bilo treba izpolnjevati in vzdrževati v mreži EATMN pri obdelavi letalskih podatkov in letalskih informacij.
- (3) Te zahteve ICAO veljajo za ustrezno izhodišče za trenutne zahteve glede kakovosti podatkov, vendar bi bilo treba odpraviti znane pomanjkljivosti, predvsem za podpora prihodnjih aplikacij.
- (4) Glavno izhodišče za zahteve glede kakovosti podatkov bi morala biti Priloga 15 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija). Sklicevanje na določbe Priloge 15 Čikaške konvencije ne bi smelo samodejno pomeniti sklicevanja na Prilogo 4 Čikaške konvencije ali druge priloge k Čikaški konvenciji.
- (5) Pri pregledu trenutnega stanja se je izkazalo, da se zahteve glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij v mreži EATMN ne izpolnjujejo vedno, predvsem ne zahteve glede točnosti in celovitosti.
- (6) V verigi letalskih podatkov se še vedno precej dela opravi ročno na papirju, zaradi česar je veliko možnosti za napake in poslabšanje kakovosti podatkov. Zato bi bilo treba sprejeti ukrepe za izboljšanje tega stanja.

⁽¹⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 26.

⁽²⁾ UL L 96, 31.3.2004, str. 1.

▼B

- (7) Eurocontrol je bil v skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 549/2004 pooblaščen za oblikovanje zahtev za dopolnitev in izboljšanje Priloge 15 Čikaške konvencije, da bi se dosegla ustrezna kakovost letalskih informacij. Ta uredba temelji na poročilu o izvajanju pooblastila z dne 16. oktobra 2007.
- (8) V skladu z zahtevami Uredbe (ES) št. 552/2004 bi bilo treba letalske informacije postopno zagotoviti v elektronski obliki na podlagi splošno dogovorjenega in standardiziranega niza podatkov. Te zahteve bi bilo treba sčasoma začeti uporabljati za vse letalske podatke in letalske informacije, za katere se uporablja ta uredba.
- (9) Ta uredba ne bi smela zajemati vojaških operacij in usposabljanj iz člena 1(2) Uredbe (ES) št. 549/2004.
- (10) Vojaške organizacije, ki zagotavljajo letalske informacije za uporabo v splošnem zračnem prometu, so pomemben člen v postopku obdelave letalskih podatkov in države članice bi morale zagotoviti, da je kakovost takih podatkov ustrezna za načrtovano uporabo.
- (11) Da bi se podprla doseganje kakovosti podatkov, sta bistvena pravočasno zagotavljanje in objavljanje novih ali spremenjenih letalskih podatkov in letalskih informacij skladno s spremembami in zahtevami ICAO in držav članic glede ciklusa posodabljanja.
- (12) Države članice morajo učinkovito upravljati in nadzorovati vse dejavnosti, pri katerih se ustvarjajo letalski podatki in letalske informacije, da bi zagotovile, da je kakovost zagotovljenih podatkov ustrezna glede na načrtovano uporabo.
- (13) Sestavni deli in postopki, ki jih uporabljajo ustvarjalci podatkov, morajo biti interoperabilni s sistemi, sestavnimi deli in postopki, ki jih uporabljajo izvajalci letalskih informacijskih služb, da se omogoči varno, neprekinjeno in učinkovito delovanje mreže EATMN.
- (14) Za ohranitev ali izboljšanje sedanjih ravni varnosti delovanja morajo države članice zagotoviti, da zadevni udeleženci opravijo oceno varnosti, vključno s prepoznavanjem nevarnosti ter postopki v zvezi z oceno in ublažitvijo tveganja. Za usklajeno izvajanje teh postopkov v sistemih, ki jih zajema ta uredba, je treba določiti posebne varnostne zahteve za vse zahteve glede interoperabilnosti in učinkovitosti.
- (15) V skladu s členom 3(3)(d) Uredbe (ES) št. 552/2004 bi morala izvedbena pravila za interoperabilnost vsebovati opis posebnih postopkov za ugotavljanje skladnosti, ki se uporabljajo za ocenjevanje skladnosti sestavnih delov ali njihove primernosti za uporabo in preverjanje sistemov.

▼B

- (16) Določbe te uredbe vplivajo na številne udeležence. Zato bi bilo treba upoštevati zmogljivosti in stopnje udeležbe posameznih udeležencev v verigi podatkov, da bi se zagotovila postopna uporaba določb za doseganje zahtevane kakovosti podatkov.
- (17) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za enotno evropsko nebo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I
SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina

V tej uredbi so določene zahteve glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij, kar zadeva točnost, razločljivost in celovitost.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za sisteme Evropske mreže za upravljanje zračnega prometa („EATMN“), njihove sestavne dele in zadevne postopke, povezane z ustvarjanjem, pripravljanjem in hranjenjem letalskih podatkov in letalskih informacij, ravnanjem z njimi, njihovo obdelavo, prenosom in razpošiljanjem.

Uporablja se za naslednje letalske podatke in letalske informacije:

- (a) celovit sveženj letalskih informacij, kot je določen v členu 3(7) in ga države članice dajo na voljo, razen za okrožnice z letalskimi informacijami;
- (b) elektronske podatke o ovirah ali elemente teh podatkov, kadar jih države članice dajo na razpolago;
- (c) elektronske podatke o terenu ali elemente teh podatkov, kadar jih države članice dajo na razpolago;
- (d) kartografske podatke o letališčih, kadar jih države članice dajo na razpolago.

2. Ta uredba se uporablja za naslednje udeležence:

- (a) izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa;
- (b) upravljavce tistih letališč in heliportov, za katere so bili v nacionalnih zbornikih letalskih informacij objavljeni postopki po pravilih instrumentnega letenja („IFR“) ali posebnih pravilih vizualnega letenja („VFR“);
- (c) javne ali zasebne subjekte, ki za namene te uredbe zagotavljajo:
 - (i) storitve za ustvarjanje in zagotavljanje geodetskih podatkov;
 - (ii) storitve za oblikovanje postopkov;

▼B

(iii) elektronske podatke o terenu;

(iv) elektronske podatke o ovirah.

3. Ta uredba se uporablja do trenutka, ko izvajalci letalskih informacijskih služb dajo na razpolago letalske podatke in/ali letalske informacije naslednjemu predvidenemu uporabniku.

Pri fizičnem razpošiljanju se ta uredba uporablja do trenutka, ko so letalski podatki in/ali letalske informacije dani na razpolago organizaciji, ki je odgovorna za zagotavljanje storitev fizičnega razpošiljanja.

Pri samodejnem razpošiljanju letalskih podatkov in/ali letalskih informacij z uporabo neposredne elektronske povezave med izvajalcem letalskih informacijskih služb in subjektom, ki prejme letalske podatke in/ali letalske informacije se ta uredba uporablja:

- (a) do trenutka, ko naslednji predvideni uporabnik pridobi in povzame letalske podatke in/ali letalske informacije, ki jih ima izvajalec letalskih informacijskih služb, ali
- (b) do trenutka, ko izvajalec letalskih informacijskih služb dostavi letalske podatke in/ali letalske informacije v sistem naslednjega predvidenega uporabnika.

*Člen 3***Opredelitev pojmov**

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve iz člena 2 Uredbe (ES) št. 549/2004. Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve:

- 1. „letalski podatki“ pomenijo letalska dejstva, koncepte ali navodila, predstavljene v primerni obliki za sporočanje, razlago ali obdelavo;
- 2. „letalske informacije“ pomenijo informacije, ki izhajajo iz zbiranja, analize in oblikovanja letalskih podatkov;
- 3. „kakovost podatkov“ pomeni stopnjo ali raven zaupanja, da zagotovljeni podatki izpolnjujejo zahteve uporabnika podatkov, kar zadeva točnost, razločljivost in celovitost;
- 4. „točnost“ pomeni stopnjo skladnosti med ocenjeno ali izmerjeno vrednostjo in resnično vrednostjo;
- 5. „razločljivost“ pomeni število enot ali števk za izražanje in uporabo izmerjene ali izračunane vrednosti;
- 6. „celovitost“ pomeni stopnjo gotovosti, da se posamezen podatek in njegova vrednost nista izgubila ali spremenila od ustvarjanja podatka ali odobrene spremembe;

▼M1

- 7. „celovit sveženj letalskih informacij“ (v nadaljnjem besedilu: IAIP) pomeni sveženj v papirni obliki ali na elektronskem nosilcu, sestavljen iz naslednjih elementov:
 - (a) zbornikov letalskih informacij (v nadaljnjem besedilu: AIP), vključno s sporočanjem sprememb;
 - (b) dodatkov k AIP-om;

▼ M1

- (c) NOTAM-a, kot je opredeljen v točki 17, in zbirk predpoletnih informacij;
 - (d) letalskih informativnih okrožnic ter
 - (e) kontrolnih seznamov in seznamov veljavnih NOTAM-ov;
8. „podatki o ovirah“ pomenijo podatke o vseh (začasno ali stalno) pritrjenih in premičnih objektih ali njihovih delih, ki stojijo na območju, namenjenem premikanju zrakoplova po površini, ali segajo nad določeno površino, da se zagotovi zaščita zrakoplova med letom, ali se nahajajo zunaj navedenih opredeljenih površin in so ocenjeni kot nevarni za zračno navigacijo;

▼ B

9. „podatki o terenu“ pomenijo podatke o površini zemlje, ki vključujejo naravne značilnosti, kot so gore, hribi, slemena, doline, vodna telesa, trajni led in sneg, ne vključujejo pa ovir;

▼ M1

10. „kartografski podatki o letališču“ pomenijo podatke, ki so bili zbrani z namenom priprave kartografskih informacij o letališčih;

▼ B

11. „geodetski podatki“ pomenijo geoprostorske podatke, ki se določijo z meritvami ali geodetskimi raziskavami;
12. „oblikovanje postopkov“ pomeni združevanje letalskih podatkov s posebnimi navodili za letenje za določitev postopkov instrumentalnih prihodov in/ali odhodov, ki zagotavljajo ustrezne standarde za varnost letenja;

▼ M1

13. „izvajalec letalskih informacijskih služb“ pomeni organizacijo, ki je odgovorna za opravljanje storitev letalskih informacij in je certificirana v skladu z določbami Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1035/2011;

▼ B

14. „naslednji predvideni uporabnik“ pomeni subjekt, ki prejme letalske informacije od izvajalca letalskih informacijskih služb;
15. „neposredna elektronska povezava“ pomeni digitalno povezavo med računalniškimi sistemi, ki omogoča prenos podatkov med njimi brez ročnega posega;
16. „podatek“ pomeni posamezen atribut celotnega niza podatkov, ki se mu dodeli vrednost, s katero je določen njegov trenutni status;
17. „NOTAM“ pomeni sporočilo, ki se razpošilja s telekomunikacijskimi sredstvi in vsebuje informacije v zvezi z vzpostavitvijo, stanjem ali spremembo letalskega objekta, storitve, postopka ali nevarnosti, s katerimi mora biti osebje, ki ga letalske operacije zadevajo, nujno pravočasno seznanjeno;
18. „digitalni NOTAM“ pomeni niz podatkov z informacijami, vključenimi v NOTAM, v strukturirani obliki, ki ga lahko avtomatiziran računalniški sistem v celoti interpretira brez človekovega sodelovanja;
19. „ustvarjalec podatkov“ pomeni subjekt, odgovoren za ustvarjanje podatkov;
20. „ustvarjanje podatkov“ pomeni ustvarjanje novega podatka s povezano vrednostjo, spremembo vrednosti obstoječega podatka ali izbris obstoječega podatka;

▼B

21. „obdobje veljavnosti“ pomeni obdobje od datuma in ure objave letalske informacije do datuma in ure, ko informacija preneha veljati;
22. „potrditev podatkov“ pomeni postopek zagotavljanja, da podatki izpolnjujejo zahteve za določeno aplikacijo ali načrtovano uporabo;
23. „preverjanje podatkov“ pomeni ocenjevanje rezultatov postopka, povezanega z letalskimi podatki, da se zagotovita pravilnost in usklajenost, kar zadeva vhodne podatke ter veljavne podatkovne standarde, pravila in konvencije, ki se uporabljajo pri tem postopku;

▼M1

24. „ključni podatki“ pomenijo podatke, kot so razvrščeni v točki c) razvrščanja po celovitosti, kot je opredeljeno v oddelku 1.1 poglavja 1 Priloge 15 k Čikaški konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija);
25. „bistveni podatki“ pomenijo podatke, kot so razvrščeni v točki b) razvrščanja po celovitosti, kot je opredeljeno v oddelku 1.1 poglavja 1 Priloge 15 k Čikaški konvenciji.

▼B

POGLAVJE II

ZAHTEVE GLEDE INTEROPERABILNOSTI IN UČINKOVITOSTI*Člen 4***Niz podatkov**

Udeleženci iz člena 2(2) zagotavljajo letalske podatke in letalske informacije v skladu s specifikacijami za nize podatkov, opisanimi v Prilogi I.

*Člen 5***Izmenjava podatkov**

1. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da se letalski podatki in letalske informacije iz drugega pododstavka člena 2(1) med njimi prenašajo z neposredno elektronsko povezavo.
2. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa zagotovijo, da se letalski podatki in letalske informacije iz drugega pododstavka člena 2(1) med njimi prenašajo v skladu z zahtevami glede oblike izmenjave podatkov iz Priloge II.
3. Države članice lahko digitalni NOTAM izvzamejo iz oblike izmenjave podatkov iz odstavka 2.
4. Izvajalci letalskih informacijskih služb zagotovijo, da se vsi letalski podatki in letalske informacije iz AIP-ov, sprememb AIP-ov in dodatkov k AIP-om, ki jih zagotovi država članica, dajo na voljo naslednjemu predvidenemu uporabniku, in sicer vsaj:
 - (a) v skladu z zahtevami za zbornike, ki so opredeljene v standardih ICAO iz točk 4 in 8 Priloge III;

▼B

- (b) tako, da sta vsebina in oblika dokumentov neposredno čitljivi na računalniškem zaslonu, in
- (c) v skladu z zahtevami glede oblike izmenjave podatkov iz Priloge II.

*Člen 6***Kakovost podatkov**

1. Države članice zagotovijo, da izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa izpolnjujejo zahteve glede kakovosti podatkov iz dela A Priloge IV.
2. Udeleženci iz člena 2(2) pri zagotavljanju letalskih podatkov in/ali letalskih informacij izpolnjujejo zahteve glede dokazil iz dela B Priloge IV.
3. Kadar si udeleženci iz člena 2(2) izmenjujejo letalske podatke in/ali letalske informacije, vzpostavijo formalne dogovore v skladu z zahtevami iz dela C Priloge IV.
4. Kadar udeleženci iz člena 2(2) delujejo kot ustvarjalci podatkov, izpolnjujejo zahteve glede ustvarjanja podatkov iz dela D Priloge IV.
5. Izvajalci letalskih informacijskih služb zagotovijo, da so letalski podatki in letalske informacije, ki jih ustvarjalci podatkov, ki niso navedeni v členu 2(2), zagotovijo naslednjemu predvidenemu uporabniku, dovolj kakovostni za načrtovano uporabo.
6. Kadar udeleženci iz člena 2(2) delujejo kot subjekt, ki je odgovoren za uradno zahtevo za ustvarjanje podatkov, zagotovijo, da:
 - (a) se podatki ustvarijo, spremenijo ali izbrišejo skladno z njihovimi navodili;
 - (b) brez poseganja v del C Priloge IV njihova navodila glede ustvarjanja podatkov vsebujejo najmanj:
 - (i) jasen opis podatkov, ki se ustvarijo, spremenijo ali izbrišejo;
 - (ii) potrditev subjekta, ki se mu zagotovijo podatki;
 - (iii) datum in uro, do katerih se podatki zagotovijo;
 - (iv) obliko poročila o ustvarjanju podatkov, ki jo mora ustvarjalec podatkov uporabiti.
7. Udeleženci iz člena 2(2) izpolnjujejo zahteve glede postopka, povezanega s podatki, iz dela E Priloge IV.
8. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da se mehanizmi za poročanje in povratne informacije o napakah ter popravljanje napak vzpostavijo in delujejo skladno z zahtevami iz dela F Priloge IV.

▼B*Člen 7***Usklajenost, pravočasnost in učinkovitost osebja**

1. Kadar so letalski podatki ali letalske informacije podvojene v več kot enem državnem AIP-u, izvajalec letalskih informacijskih služb, ki je odgovoren za te zbornike, vzpostavi mehanizme za zagotavljanje usklajenosti podvojenih informacij.

2. Izvajalci letalskih informacijskih služb zagotovijo, da so letalski podatki in letalske informacije, objavljeni v AIP-ih njihovih držav članic, označeni tako, da je razvidno, kateri od njih ne izpolnjujejo zahtev iz te uredbe glede kakovosti podatkov.

3. Izvajalci letalskih informacijskih služb zagotovijo, da so najnovejši ciklusi posodabljanja, ki se uporabljajo za spremembe AIP-ov in dodatke k AIP-om, javno dostopni.

4. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da njihovo osebje, ki je odgovorno za naloge v zvezi z zagotavljanjem letalskih podatkov ali letalskih informacij, pozna in uporablja:

- (a) zahteve za spremembe AIP-ov, dodatke k AIP-om in NOTAM-om, določene v standardih ICAO iz točk 5, 6 in 7 Priloge III;
- (b) cikle posodabljanja, ki se uporabljajo za objavljane sprememb in dodatkov k AIP-om iz točke (a) tega odstavka, za območja, za katera zagotavljajo letalske podatke ali letalske informacije.

▼M1

5. Brez poseganja v Izvedbeno uredbo (EU) št. 1035/2011 udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da je njihovo osebje, ki je odgovorno za naloge v zvezi z zagotavljanjem letalskih podatkov ali letalskih informacij, ustrezno usposobljeno, pristojno in pooblaščen za delo, ki ga mora opravljati.

▼B*Člen 8***Zahteve glede orodij in programske opreme**

Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da vsa orodja in programska oprema, ki se uporabljajo pri ustvarjanju, pripravljanju in hranjenju letalskih podatkov in/ali letalskih informacij, ravnanju z njimi, njihovi obdelavi in prenosu, izpolnjujejo zahteve iz Priloge V.

*Člen 9***Varstvo podatkov**

1. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da se letalski podatki in letalske informacije varujejo v skladu z zahtevami iz Priloge VI.

▼B

2. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da se sledljivost vsakega podatka ohranja v obdobju njegove veljavnosti in vsaj še pet let po prenehanju tega obdobja ali do pet let po prenehanju obdobja veljavnosti kakršnega koli podatka, ki se izračuna ali izpelje iz tega podatka, kar je pozneje.

POGLAVJE III

ZAHTEVE GLEDE UPRAVLJANJA KAKOVOSTI, VARNOSTI IN VARSTVA*Člen 10***Zahteve glede upravljanja****▼M1**

1. Brez poseganja v Izvedbeno uredbo (EU) št. 1035/2011 udeleženci iz člena 2(2) vzpostavijo in vzdržujejo sistem upravljanja kakovosti, ki zajema njihovo zagotavljanje letalskih podatkov in letalskih informacij, v skladu z zahtevami iz dela A Priloge VII.

▼B

2. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da sistem upravljanja kakovosti iz odstavka 1 tega člena določa postopke za doseganje ciljev obvladovanja varnosti, opredeljenih v delu B Priloge VII, in ciljev upravljanja varstva iz dela C Priloge VII.

3. Udeleženci iz člena 2(2) zagotovijo, da zadevni udeleženci pred vsako spremembo obstoječih sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) ali uvedbo novih sistemov opravijo oceno varnosti, vključno s prepoznavanjem nevarnosti ter postopki v zvezi z oceno in ublažitvijo tveganja.

4. Pri tej oceni varnosti zahteve iz člena 7(3), Priloge I, Priloge II ter točk 1 in 2 dela A Priloge IV štejejo za varnostne zahteve in se upoštevajo, kot minimum.

POGLAVJE IV

UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI IN DODATNE ZAHTEVE*Člen 11***Skladnost ali primernost sestavnih delov za uporabo**

Proizvajalci sestavnih delov sistemov iz prvega odstavka člena 2(1) te uredbe ali njihov pooblaščen zastopnik s sedežem v Uniji pred izdajo ES-izjav o skladnosti ali primernosti za uporabo iz člena 5 Uredbe (ES) št. 552/2004 ocenijo skladnost ali primernost teh sestavnih delov za uporabo v skladu z zahtevami iz Priloge VIII.

▼B*Člen 12***Preverjanje sistemov**

1. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki lahko dokažejo ali so dokazali, da izpolnjujejo pogoje iz Priloge IX, opravijo preverjanje sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) v skladu z zahtevami iz dela A Priloge X.

2. Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki ne morejo dokazati, da izpolnjujejo pogoje iz Priloge IX, sklenejo s priglašnim organom podizvajalsko pogodbo o preverjanju sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1). To preverjanje se opravi v skladu z zahtevami iz dela B Priloge X.

*Člen 13***Dodatne zahteve**

Udeleženci iz člena 2(2)(b) in (c):

- (a) zagotovijo varnostno preverjanje osebja, ki je odgovorno za naloge, povezane z ustvarjanjem, pripravljanjem in hranjenjem letalskih podatkov ali letalskih informacij, ravnanjem z njimi, njihovo obdelavo, prenosom in razširjanjem, kot je ustrezno;
- (b) zagotovijo, da je njihovo osebje, ki je odgovorno za naloge v zvezi z zagotavljanjem letalskih podatkov ali letalskih informacij, ustrezno seznanjeno z zahtevami iz te uredbe;
- (c) pripravijo in vzdržujejo operativne priročnike, ki vsebujejo potrebna navodila in informacije, da lahko njihovo osebje, odgovorno za zagotavljanje letalskih podatkov ali letalskih informacij, uporablja to uredbo;
- (d) zagotovijo, da so priročniki iz točke (c) na voljo in se posodablajo ter da se pri njihovem posodabljanju in razdeljevanju upoštevajo načela ustreznega upravljanja kakovosti in razvrstitve dokumentacije;
- (e) zagotovijo, da so njihove delovne metode in operativni postopki skladni s to uredbo.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE*Člen 14***Prehodne določbe**

1. Države članice, ki so pred začetkom veljavnosti te uredbe ICAO obvestile o bistveni razliki v skladu s členom 38 Konvencije ICAO, lahko svoje nacionalne določbe o zadevah, opredeljenih v Prilogi XI te uredbe, ohranijo najpozneje do 30. junija 2014.

▼B

2. Letalski podatki in letalske informacije objavljeni pred 1. julijem 2013 in ki niso spremenjeni se uskladijo s to uredbo najkasneje do 30. junija 2017.

*Člen 15***Začetek veljavnosti in uporabe**

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. julija 2013.

2. Z odstopanjem od drugega pododstavka odstavka 1, se člen 4 ter člen 5(1), 5(2), 5(3) in 5(4)(c) uporabljajo od 1. julija 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

PRILOGA I

SPECIFIKACIJE ZA NIZE PODATKOV IZ ČLENA 4

DEL A

IAIP, kartografski podatki o letališčih in elektronski podatki o ovirah

1. Letalski podatki in letalske informacije iz točk (a), (b) in (d) drugega pododstavka člena 2(1) se zagotovijo v skladu s splošno specifikacijo niza podatkov:
 - (a) ki se dokumentira:
 - z uporabo poenotnega jezika modeliranja (UML), opredeljenega v dokumentu iz točke 13 Priloge III, v obliki razrednih diagramov in povezanih definicij za razrede, attribute, asociacije in sezname vrednosti, ali
 - z uporabo objektnega kataloga, opredeljenega v skladu s standardom ISO iz točke 25 Priloge III;
 - (b) v kateri so kot posamezni podatkovni elementi opredeljeni vsi letalski objekti, za katere se objava informacij zahteva v skladu s standardi ICAO iz točke 10 Priloge III in dokumentom Eurocae iz točke 24 Priloge III;
 - (c) v kateri so za vsak atribut opredeljene dovoljene vrednosti v obliki vrste podatkov, območja vrednosti ali oštevilčenega seznama;
 - (d) v katero je vključena opredelitev časovnega modela na podlagi UTC, s katerim se lahko izrazi celoten življenjski krog letalskega objekta:
 - od datuma in ure nastanka do datuma in ure trajnega umika,
 - vključno s trajnimi spremembami, s katerimi se oblikujejo nova izhodišča za ta objekt;
 - (e) v katero je vključena opredelitev pravil, s katerimi je mogoče omejiti mogoče vrednosti lastnosti objekta ali časovno spremembo teh vrednosti. To vključuje najmanj:
 - omejitve, ki določajo točnost, razločljivost in celovitost položajnih (horizontalnih in vertikalnih) podatkov,
 - omejitve, s katerimi se določa pravočasnost podatkov;
 - (f) pri kateri se uporablja dogovor o poimenovanju objektov, atributov in asociacij, ki se izogiba uporabi kratic;
 - (g) pri kateri opis geometrijskih elementov (točka, krivulja, površina) temelji na standardu ISO iz točke 14 Priloge III;
 - (h) pri kateri opis metapodatkovnih informacij temelji na standardu ISO iz točke 15 Priloge III;
 - (i) v katero so vključeni metapodatki, navedeni v delu C Priloge I.
2. Kar zadeva standarde ISO, šteje certifikat, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija, za zadostno dokazilo skladnosti. Udeleženci iz člena 2(2) so nacionalnemu nadzornemu organu na njegovo zahtevo pripravljene razkriti dokumentacijo v zvezi s certifikacijo.

▼B

DEL B

Nizi elektronskih podatkov o terenu

Elektronski podatki o terenu iz točke (c) drugega pododstavka člena 2(1):

▼M1

- (a) se zagotavljajo digitalno v skladu s standardi ICAO iz točk 9, 9a in 12 Priloge III;

▼B

- (b) vključujejo metapodatke, navedene v delu C Priloge I.

DEL C

Metapodatki

Metapodatki za specifikacije nizov podatkov, opredeljene v delu A in delu B, vključujejo najmanj naslednje elemente:

- (a) ustvarjalca podatkov;
- (b) opravljene spremembe podatkov;
- (c) osebe ali organizacije, ki so bile v interakciji s podatki, in kdaj je to bilo;
- (d) podrobnosti o kakšnem koli opravljenem potrjevanju in preverjanju podatkov;
- (e) datum in uro dejanskega začetka veljavnosti podatkov;
- (f) za geoprostorske podatke:
 - uporabljeni referenčni model zemlje,
 - uporabljeni koordinatni sistem;
- (g) za številčne podatke:
 - statistično točnost uporabljene metode merjenja ali izračuna,
 - razločljivost,
 - stopnjo zaupanja v skladu z zahtevami standardov ICAO iz točk 1 in 12 Priloge III ter drugih ustreznih standardov ICAO;
- (h) podrobnosti o kakršnih koli uporabljenih funkcijah, če so bili podatki pretvorjeni/spremenjeni;
- (i) podrobnosti o kakršnih koli omejitvah glede uporabe podatkov.

PRILOGA II

ZAHTEVE GLEDE OBLIKE IZMENJAVE LETALSKIH PODATKOV IZ ČLENA 5

DEL A

IAIP, kartografski podatki o letališčih in elektronski podatki o ovirah

1. Letalski podatki in letalske informacije iz točk (a), (b) in (d) drugega pododstavka člena 2(1) se oblikujejo v skladu s splošno specifikacijo:
 - pri kateri se uporablja specifikacija za razširljivi označevalni jezik (XML), kot je opredeljeno v standardu ISO iz točke 17 Priloge III za kodiranje podatkov,
 - ki se izrazi v obliki sheme XML; poleg tega se lahko za izražanje poslovnih pravil uporablja Schematron, kakor je opredeljen v standardu ISO iz točke 19 Priloge III,
 - ki omogoča izmenjavo podatkov za posamezne objekte in zbirke objektov,
 - ki omogoča izmenjavo izhodiščnih informacij zaradi trajnih sprememb,
 - ki je strukturirana v skladu z objekti, atributi in asociacijami iz opredeljene niza podatkov, opisane v delu A Priloge I; kartografska pravila se dokumentirajo,
 - s katero se dosledno uporabljajo oštevilčeni sezname vrednosti in območja vrednosti, opredeljeni za vsak atribut v nizu podatkov,
 - ki je skladna s specifikacijo zemljepisnega označevalnega jezika (GML), kot je opredeljen v sklicu iz točke 18 Priloge III, za kodiranje geografskih informacij.
2. Kar zadeva standarde ISO, šteje certifikat, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija, za zadostno dokazilo skladnosti. Udeleženci iz člena 2(2) so nacionalnemu nadzornemu organu na njegovo zahtevo pripravljene razkriti dokumentacijo v zvezi s certifikacijo.

DEL B

Elektronski podatki o terenu

1. Elektronski podatki o terenu iz točke (c) drugega pododstavka člena 2(1) se zagotovijo v enotni obliki, ki je skladna s standardi ISO iz točk 14 do 18 Priloge III.
2. Kar zadeva standarde ISO, šteje potrdilo, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija, za zadostno dokazilo skladnosti. Udeleženci iz člena 2(2) so nacionalnemu nadzornemu organu na njegovo zahtevo pripravljene razkriti dokumentacijo v zvezi s certifikacijo.

▼ **M1***PRILOGA III***PREDPISI, NAVEDENI V ČLENIH IN PRILOGAH**

1. Oddelek 3.7 (Sistem upravljanja kakovosti) poglavja 3 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
2. Oddelek 1.2.1 (Horizontalni referenčni sistem) poglavja 3 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
3. Oddelek 1.2.2 (Vertikalni referenčni sistem) poglavja 3 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
4. Poglavje 4 (Zborniki letalskih informacij (AIP)) Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
5. Oddelek 4.3 (Specifikacije za spremembe AIP) poglavja 4 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
6. Oddelek 4.4 (Specifikacije za dodatke k AIP) poglavja 4 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
7. Poglavje 5 (NOTAM) Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
8. Oddelek 6.2 (Zagotavljanje informacij v papirni obliki) poglavja 6 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
9. Oddelek 10.1 (Območja pokritosti in zahteve po zagotovitvi podatkov) poglavja 10 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
- 9a. Oddelek 10.2 (Nizi podatkov o terenu – vsebina, numerična specifikacija in struktura) poglavja 10 Priloge 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
10. Dodatek 1 (Vsebina zbornikov letalskih informacij (AIP)) k Prilogi 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
11. Dodatek 7 (Razvrščanje po ločljivosti in celovitosti za objavo letalskih podatkov) k Prilogi 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
12. Dodatek 8 (Zahteve glede podatkov o terenu in ovirah) k Prilogi 15 k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).
13. Specifikacije Skupine za upravljanje objektov za poenoteni jezik modeliranja (UML), različica 2.1.1.
14. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19107:2003 – Geografske informacije – Prostorska shema (izdaja 1 – 8. maj 2003).

▼ M1

15. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19115:2003 – Geografske informacije – Metapodatki (izdaja 1 – 8. maj 2003, (popravek Cor 1:2006, 5. julij 2006)).
16. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19139:2007 – Geografske informacije – Metapodatki – Izvedbena shema XML (izdaja 1 – 17. april 2007).
17. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19118:2011 – Geografske informacije – Kodiranje (izdaja 2 – 10. oktober 2011).
18. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19136:2007 – Geografske informacije – Zemljepisni označevalni jezik (GML) (izdaja 1 – 23. avgust 2007).
19. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO/IEC 19757-3:2006 – Informacijska tehnologija – Jeziki DSDL – Del 3: Vrednotenje na podlagi pravil – Schematron (izdaja 1 – 24. maj 2006).
20. ICAO Doc 9674-AN/946 – Svetovni geodetski sistem – priročnik iz leta 1984 (druga izdaja – 2002).
21. Oddelek 7.3.2 (Algoritem za ciklično preverjanje redundance – CRC) poglavja 7 dokumenta ICAO Doc 9674-AN/946 – Svetovni geodetski sistem – 1984 (WGS-84), priročnik (druga izdaja – 2002).
22. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO/IEC 27002:2005 – Informacijska tehnologija – Varnostne tehnike – Kodeks za upravljanje varovanja informacij (izdaja 1 – 15. junij 2005).
23. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 28000:2007: – Specifikacija za sisteme upravljanja varnosti v dobavni verigi (izdaja 1 – 21. september 2007 je v reviziji, predvideni datum nadomestitve z izdajo 2 je 31. januar 2008 (trenutno v poizvedovalni fazi)).
24. Eurocae ED-99A, Uporabniške zahteve glede kartografskih informacij o letališčih (oktober 2005).
25. Mednarodna organizacija za standardizacijo, ISO 19110:2005 – Geografske informacije – Metodologija za objektne kataloge (izdaja 1).

PRILOGA IV

ZAHTEVE GLEDE KAKOVOSTI PODATKOV IZ ČLENOV 6 IN 7

DEL A

Zahteve glede kakovosti podatkov

1. Za vsak podatek, ki je del letalskih podatkov in letalskih informacij iz drugega pododstavka člena 2(1), so zahteve glede kakovosti podatkov opredeljene s standardi ICAO iz točke 11 Priloge III in drugimi zadevnimi standardi ICAO brez poseganja v točko 2 te priloge.
2. Za posamezen podatek, ki je del letalskih podatkov in letalskih informacij iz drugega pododstavka člena 2(1), se zahteve glede kakovosti podatkov določijo na podlagi ocene varnosti načrtovanih uporab posameznega podatka, kadar:
 - (a) posamezen podatek ni opredeljen s standardi ICAO glede kakovosti podatkov iz točke 11 Priloge III in drugimi zadevnimi standardi ICAO ali
 - (b) standardi ICAO glede kakovosti podatkov iz točke 11 Priloge III in drugi zadevni standardi ICAO ne izpolnjujejo zahtev glede kakovosti za posamezen podatek.
3. Zahteve glede kakovosti za posamezne podatke iz točke 2 se oblikujejo v skladu s standardiziranim postopkom, v katerem je opisana metodologija za izpeljavo in potrditev teh zahtev pred objavo, ob upoštevanju mogočih učinkov na zadevne določbe ICAO.
4. Kadar je posamezen podatek namenjen več kot eni načrtovani uporabi, se zanj uporabljajo samo najstrožje zahteve glede kakovosti podatkov, ki izhajajo iz ocene varnosti iz točke 2.
5. Zahteve glede kakovosti podatkov se določijo tako, da za vsak podatek, ki je del letalskih podatkov in letalskih informacij iz drugega pododstavka člena 2(1), zajemajo:
 - (a) točnost in razločljivost podatkov;
 - (b) raven celovitosti podatkov;
 - (c) sposobnost določitve izvora podatkov;
 - (d) raven zanesljivosti, da so podatki naslednjemu predvidenemu uporabniku na voljo pred datumom/uro dejanskega začetka veljavnosti in se ne izbrišejo pred datumom/uro dejanskega prenehanja veljavnosti.
6. Opredelijo se vsi posamezni podatki, ki so potrebni za podpiranje vsakega niza podatkov in/ali veljavnega podniza podatkov aplikacije.

DEL B

Zahteve glede dokazil

Pripravijo se argumenti in dokazila, iz katerih je razvidno, da:

- (a) so zahteve glede točnosti in razločljivosti izpolnjene ob nastanku podatkov in se ohranijo do sporočanja podatkov naslednjemu predvidenemu uporabniku, tudi kadar se razločljivost posameznega podatka zmanjša ali spremeni ali se podatki pretvorijo v drugačen koordinatni sistem ali mersko enoto;
- (b) sta izvor in zgodovina sprememb vsakega podatka evidentirana in na voljo za revizijo;

▼B

- (c) so letalski podatki ali letalske informacije popolni oziroma so navedeni kakršni koli manjkajoči podatki;
- (d) so vsi postopki ustvarjanja, pripravljanja, hranjenja, ravnanja, obdelave, prenosa ali razširjanja, ki se uporabijo za vsak podatek, opredeljeni in primerni za določeno raven celovitosti posameznega podatka;
- (e) so postopki potrjevanja in preverjanja podatkov primerni za določeno raven celovitosti posameznega podatka;
- (f) ročne ali polavtomatske postopke, povezane s podatki, opravlja usposobljeno in kvalificirano osebje z jasno opredeljenimi nalogami in odgovornostmi, ki so zapisane v sistemu kakovosti organizacije;
- (g) so vsa orodja in/ali programska oprema, ki se uporabljajo za podporo ali izvajanje postopkov, potrjeni kot ustrezni za predvideni namen v skladu s Prilogo V;
- (h) se uporablja učinkovit postopek za poročanje o napakah ter merjenje in popravljanje napak v skladu z delom F.

DEL C**Formalni dogovori**

Formalni dogovori vključujejo najmanj naslednjo vsebino:

- (a) obseg letalskih podatkov ali letalskih informacij, ki se zagotavljajo;
- (b) zahteve glede točnosti, razločljivosti in celovitosti za vsak zagotovljeni podatek;
- (c) zahtevane metode za dokazovanje, da so zagotovljeni podatki skladni z opredeljenimi zahtevami;
- (d) način ukrepanja, če se odkrije podatkovna napaka ali neskladje v zagotovljenih podatkih;
- (e) naslednja minimalna merila za obveščanje o spremembah podatkov:
 - merila za opredelitev pravočasne zagotovitve podatkov na podlagi operativnega ali varnostnega pomena spremembe,
 - kakršno koli predhodno obvestilo o pričakovanih spremembah,
 - ukrepi, ki jih je treba sprejeti za obveščanje;
- (f) udeleženca, ki je odgovoren za dokumentiranje sprememb podatkov;
- (g) ukrepi za odpravljanje kakršnih koli mogočih nejasnosti, ki nastanejo zaradi uporabe različnih oblik za izmenjavo letalskih podatkov ali letalskih informacij;
- (h) kakršne koli omejitve glede uporabe podatkov;
- (i) zahteve, ki se uporabljajo za ponudnike podatkov pri pripravi poročil o kakovosti, da se uporabnikom podatkov omogoči preverjanje kakovosti podatkov;
- (j) zahteve glede metapodatkov;
- (k) zahteve za nepredvidljive primere v zvezi z neprekinjenim zagotavljanjem podatkov.

▼B**DEL D****Ustvarjanje podatkov**

1. Geodetske meritve položajev pripomočkov za radijsko navigacijo in pridobivanje izračunanih ali izpeljanih podatkov, katerih koordinate so objavljene v AIP-u, je treba opraviti v skladu z ustreznimi standardi in najmanj v skladu z zadevnimi določbami ICAO iz točke 20 Priloge III.
2. Referenčni sistem za vse geodetske podatke je WGS-84, kot je opredeljeno v določbah ICAO iz točke 2 Priloge III.
3. Uporablja se model geoida, ki ustrezno izpolnjuje določbe ICAO iz točke 3 Priloge III in zahteve glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij iz Priloge IV, da se lahko vsi podatki o vertikalnem položaju (izmerjeni, izračunani ali izpeljani) izrazijo glede na srednjo morsko gladino po modelu EGM96 (Earth Gravitational Model 1996). „Geoid“ pomeni ekvipotencialno ploskev v gravitacijskem polju Zemlje, ki sovpada z mirno srednjo morsko gladino, ki se neprekinjeno razteza prek celin.
4. Izmerjeni, izračunani in izpeljani podatki se ohranijo do konca življenjskega kroga vsakega podatka.
5. Pri geodetskih podatkih, ki so razvrščeni kot ključni ali bistveni podatki, se opravijo popolne začetne geodetske meritve, nato pa se najmanj enkrat letno spremljajo zaradi sprememb. Kadar se opazijo spremembe, se opravijo ponovne geodetske meritve zadevnih podatkov.
6. Uporabljajo se naslednje elektronske tehnike zbiranja in hranjenja geodetskih podatkov:
 - (a) koordinate referenčnih točk se na merilno opremo naložijo z digitalnim prenosom podatkov;
 - (b) meritve na terenu se shranijo digitalno;
 - (c) neobdelani podatki se digitalno prenesejo in naložijo v programsko opremo za obdelavo podatkov.
7. Pri vseh geodetskih podatkih, ki so razvrščeni kot ključni podatki, je treba opraviti ustrezne dodatne meritve za odkrivanje napak pri meritvah, ki jih ni mogoče ugotoviti samo z enkratno meritvijo.
8. Letalski podatki in letalske informacije se potrdijo in preverijo, preden se uporabijo za izpeljevanje ali izračunavanje drugih podatkov.

DEL E**Zahteve glede postopka, povezanega s podatki**

1. Kadar se opravi avtomatizacija postopkov ali delov postopkov, ki se uporabljajo pri ustvarjanju, pripravljanju in hranjenju letalskih podatkov in letalskih informacij, ravnanju z njimi, njihovi obdelavi, prenosu in razširjanju, se ti:
 - (a) avtomatizirajo do ravni, ki je sorazmerna z okoliščinami postopka, povezanega s podatki;
 - (b) avtomatizirajo za čim ustrežnejšo razporeditev nalog med ljudi in stroje ter njihovo vzajemno delovanje, da se doseže visoka raven varnosti in kakovosti pri postopku;

▼B

- (c) oblikujejo tako, da se prepreči nastajanje podatkovnih napak;
 - (d) oblikujejo za odkrivanje napak pri prejetih/vhodnih podatkih.
2. Kadar se letalski podatki in letalske informacije vnašajo ročno, je treba opraviti neodvisno preverjanje, da se odkrijejo morebitne nastale napake.

DEL F

Zahteve glede poročanja o napakah in popravljanja napak

Z mehanizmi za poročanje o napakah ter merjenje in popravljanje napak se zagotovi, da:

- (a) se težave, odkrite pri ustvarjanju, pripravljanju in hranjenju letalskih podatkov in letalskih informacij, ravnanju z njimi in njihovi obdelavi, ali težave, ki jih uporabniki odkrijejo po objavi, evidentirajo in sporočijo izvajalcu letalskih informacijskih služb;
- (b) izvajalec letalskih informacijskih služb analizira vse sporočene težave z letalskimi podatki in letalskimi informacijami, določijo pa se tudi potrebni ukrepi za odpravo težav;
- (c) se vse napake, neskladja in nepravilnosti, ki se odkrijejo pri ključnih in bistvenih letalskih podatkih in letalskih informacijah, nemudoma odpravijo;
- (d) izvajalec letalskih informacijskih služb opozori prizadete uporabnike podatkov na napake na najučinkovitejši način, pri čemer upošteva raven celovitosti letalskih podatkov in letalskih informacij ter uporabi merila za obveščanje, sprejeta v formalnih dogovorih v skladu s točko (d) dela C Priloge IV;
- (e) se uporabnikom podatkov in drugim ponudnikom letalskih podatkov ter letalskih informacij omogoči, da sporočajo povratne informacije o napakah, ter se k temu spodbujajo;
- (f) se deleži napak pri letalskih podatkih in letalskih informacijah evidentirajo ob vsakem prenosu letalskih podatkov in letalskih informacij med udeleženci iz člena 2(2);
- (g) se deleži napak, odkritih pred prenosom in po njem, lahko opredelijo ločeno.

PRILOGA V

ZAHTEVE GLEDE ORODIJ IN PROGRAMSKE OPREME IZ ČLENA 8

1. Orodja, ki se uporabljajo za podpiranje ali avtomatizacijo postopkov, povezanih z letalskimi podatki in letalskimi informacijami, izpolnjujejo zahteve točk 2 in 3, kadar:
 - bi to orodje lahko povzročilo napake v ključnih ali bistvenih podatkih,
 - je to orodje edino sredstvo za odkrivanje napak v ključnih ali bistvenih podatkih,
 - je to orodje edino sredstvo za odkrivanje neskladij med več različicami ročno vnesenih podatkov.
2. Za orodja iz točke 1 se določijo zahteve glede učinkovitosti, funkcionalnosti in ravni celovitosti za zagotovitev, da orodje opravlja svoje naloge v postopku, povezanem s podatki, brez škodljivega vpliva na kakovost letalskih podatkov ali letalskih informacij.
3. Orodja iz točke 1 se potrdijo in preverijo glede na zahteve iz točke 2.
4. Orodja iz točke 1, ki se v celoti ali delno uporabljajo v programski opremi, izpolnjujejo naslednje dodatne zahteve:
 - v zahtevah glede programske opreme je pravilno navedeno, kaj je potrebno za skladnost programske opreme z zahtevami glede orodij,
 - vse zahteve glede programske opreme izhajajo iz zahtev glede orodij iz točke 2,
 - potrjevanje in preverjanje programske opreme, kot sta opredeljena v točkah 5 oziroma 6, se opravljata na znani izvršljivi različici programske opreme v ciljnem operacijskem okolju.
5. Potrjevanje programske opreme pomeni postopek zagotavljanja, da programska oprema izpolnjuje zahteve za določeno aplikacijo ali načrtovano uporabo letalskih podatkov ali letalskih informacij.
6. Preverjanje programske opreme pomeni ocenjevanje rezultatov razvojnega postopka programske opreme za letalske podatke in/ali letalske informacije, da se zagotovita pravilnost in usklajenost, kar zadeva vhodne podatke ter veljavne standarde za programsko opremo, pravila in konvencije, ki se uporabljajo pri tem postopku.

*PRILOGA VI***ZAHTEVE GLEDE VARSTVA PODATKOV IZ ČLENA 9**

1. Vsi podatki, ki se prenašajo v elektronski obliki, se pred izgubo ali spremembo podatkov zaščitijo z uporabo algoritma CRC32Q iz točke 21 Priloge III. Preden se podatki zadnjič preverijo pred shranjevanjem ali prenosom, se uporabi vrednost cikličnega preverjanja redundance (v nadaljnjem besedilu: CRC).
2. Kadar fizična velikost podatkov presega velikost, ki se lahko z eno samo vrednostjo CRC zaščiti na zahtevani ravni celovitosti, se uporabi več vrednosti CRC.
3. Pri shranjevanju in izmenjavi letalskih podatkov in letalskih informacij med udeleženci iz člena 2(2) se zagotovi ustrezna raven varnostne zaščite, da se preprečijo naključno spreminjanje podatkov ali nepooblaščen dostop in/ali spremembe na kateri koli stopnji.
4. Shranjevanje in prenos letalskih podatkov in letalskih informacij se zaščitita z ustreznim avtentifikacijskim postopkom, ki prejemnikom omogoča potrditev, da je podatke ali informacije posredoval pooblaščen vir.

PRILOGA VII

ZAHTEVJE GLEDE UPRAVLJANJA KAKOVOSTI, VARNOSTI IN VARSTVA IZ ČLENA 10

DEL A

Sistem upravljanja kakovosti

1. S sistemom upravljanja kakovosti, ki podpira ustvarjanje, pripravljanje in hranjenje letalskih podatkov in letalskih informacij, ravnanje z njimi, njihovo obdelavo, prenos in razširjanje, se:
 - opredeli politika kakovosti, tako da se čim bolj zadovoljijo potrebe različnih uporabnikov,
 - vzpostavi program zagotavljanja kakovosti, ki vključuje postopke za ugotavljanje skladnosti vseh dejavnosti z veljavnimi zahtevami, standardi in postopki, vključno z ustreznimi zahtevami te uredbe,
 - zagotovijo dokazila o delovanju sistema kakovosti v obliki priročnikov in dokumentov spremljanja,
 - imenujejo predstavniki vodstva za spremljanje skladnosti s postopki, in njihove ustreznosti, da se zagotovita varnost in učinkovitost operativnih postopkov,
 - opravljajo pregledi vzpostavljenega sistema kakovosti in po potrebi odpravijo pomanjkljivosti.
2. Certifikat EN ISO 9001, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija, šteje za zadostno dokazilo skladnosti z zahtevami točke 1. Udeleženci iz člena 2(2) so nacionalnemu nadzornemu organu na njegovo zahtevo pripravljene razkriti dokumentacijo v zvezi s certifikacijo.

DEL B

Cilji obvladovanja varnosti

1. Cilji obvladovanja varnosti so:
 - zmanjšati vpliv na tveganje za letalsko nesrečo zaradi podatkovnih napak, kolikor je to v praksi izvedljivo,
 - spodbujati ozaveščenost o varnosti v organizaciji s širjenjem spoznanj iz dejavnosti na področju varnosti in sodelovanjem vsega osebja pri predlaganju rešitev za ugotovljene varnostne težave in izboljšav, ki prispevajo k uspešnosti in učinkovitosti postopkov,
 - zagotoviti, da se v organizaciji določi funkcija, ki je odgovorna za razvoj in vzdrževanje ciljev obvladovanja varnosti,
 - zagotoviti, da se za zagotavljanje varnosti njihovih dejavnosti vodi evidenca in opravlja spremljanje,
 - zagotoviti, da se za zagotovitev varnosti pri dejavnostih priporočijo izboljšave, kadar so potrebne.
2. Doseganju ciljev obvladovanja varnosti se daje prednost pred vsemi komercialnimi, operativnimi, okoljskimi ali socialnimi pritiski.

▼B

DEL C

Cilji upravljanja varstva

1. Cilji upravljanja varstva so:
 - zagotoviti varstvo letalskih podatkov in letalskih informacij, ki so bili prejeti, ustvarjeni ali drugače uporabljeni, tako da so zaščiteni pred posegi, dostop do njih pa je omejen na pooblaščen osebe,
 - zagotoviti, da so ukrepi za upravljanje varstva v organizaciji skladni z ustreznimi nacionalnimi ali mednarodnimi zahtevami za ključno infrastrukturo in neprekinjeno delovanje, vključno s standardoma ISO iz točk 22 in 23 Priloge III.
2. Kar zadeva standarde ISO, šteje potrdilo, ki ga izda ustrezno pooblaščen organizacija, za zadostno dokazilo skladnosti. Udeleženci iz člena 2(2) so nacionalnemu nadzornemu organu na njegovo zahtevo pripravljeni razkriti dokumentacijo v zvezi s certifikacijo.

*PRILOGA VIII***Zahteve glede ugotavljanja skladnosti ali primernosti sestavnih delov za uporabo iz člena 11**

1. S preverjanjem, ki se opravi med delovanjem sestavnih delov v preskusnem okolju, se dokaže, da so sestavni deli skladni z zahtevami te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti, kakovosti in varnosti ali da so primerni za uporabo.
2. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v Uniji vodi dejavnosti za ugotavljanje skladnosti in predvsem:
 - določi ustrezno preskusno okolje,
 - preveri, ali program preskušanja vsebuje opis sestavnih delov v preskusnem okolju,
 - preveri, ali program preskušanja v celoti zajema veljavne zahteve,
 - zagotovi usklajenost in kakovost tehnične dokumentacije in programa preskušanja,
 - načrtuje organizacijo preskušanja, zagotovitev osebja, namestitev in konfiguracijo preskusne platforme,
 - opravlja preverjanja in preskuse, kot je določeno v programu preskušanja,
 - napiše poročilo, v katerem predstavi rezultate preverjanj in preskusov.
3. Proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v Uniji zagotovi, da so sestavni deli, ki se uporabljajo pri ustvarjanju in pripravljanju letalskih podatkov, shranjevanju, ravnanju z njimi, njihovi obdelavi, prenosu in razpošiljanju ter so vključeni v preskusno okolje, skladni z zahtevami te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti, kakovosti in varnosti.
4. Po uspešno končanem preverjanju skladnosti ali primernosti za uporabo proizvajalec ali njegov pooblaščen zastopnik s sedežem v Uniji v skladu s svojo pristojnostjo sestavi ES-izjavo o skladnosti ali primernosti za uporabo in v njej navede zlasti zahteve te uredbe, ki jih izpolnjujejo sestavni deli ter s tem povezane pogoje uporabe v skladu s točko 3 Priloge III k Uredbi (ES) št. 552/2004.

*PRILOGA IX***POGOJI IZ ČLENA 12**

1. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa mora v organizaciji vzpostaviti metode poročanja, ki zagotavljajo in dokazujejo nepristranskost in neodvisnost presoje pri preverjanju.
2. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa mora zagotoviti, da osebe, ki je vključeno v postopke preverjanja, opravlja preglede z najvišjo stopnjo strokovne neoporečnosti in tehnične usposobljenosti ter ni pod pritiskom in ne prejema spodbud, zlasti finančnih, ki bi lahko vplivale na presojo ali rezultate pregledov, predvsem od oseb ali skupin, na katere vplivajo rezultati pregledov.
3. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa mora zagotoviti, da ima osebe, ki je vključeno v postopke preverjanja, dostop do opreme, ki omogoča ustrezno opravljanje zahtevanih pregledov.
4. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa mora zagotoviti, da je osebe, ki je vključeno v postopke preverjanja, dobro tehnično in poklicno usposobljeno ter ima zadostno znanje o zahtevah preverjanj, ki jih mora opraviti, ustrezne izkušnje s takimi postopki in sposobnost sestavljanja izjav, evidenc in poročil, s katerimi se dokaže, da je bilo preverjanje opravljeno.
5. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa mora zagotoviti, da je osebe, ki je vključeno v postopke preverjanja, sposobno preglede opravljati nepristransko. Plačilo osebja ne sme biti odvisno od števila opravljenih pregledov ali rezultatov takšnih pregledov.

PRILOGA X

DEL A

Zahteve glede preverjanja sistemov iz člena 12(1)

1. S preverjanjem sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) se dokaže njihova skladnost z zahtevami te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti in varnosti v ocenjevalnem okolju, ki izraža operativni okvir teh sistemov.
2. Preverjanje sistemov iz člena prvega pododstavka 2(1) se opravlja v skladu z ustreznimi in priznanimi postopki preskušanja.
3. Preskusna orodja, ki se uporabljajo za preverjanje sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1), imajo ustrezne funkcije.
4. S preverjanjem sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) se pridobijo elementi tehničnega spisa, ki se zahteva v točki 3 Priloge IV k Uredbi (ES) št. 552/2004, vključno z naslednjima deloma:
 - opisom izvajanja,
 - poročilom o pregledih in preskusih, ki so bili opravljeni pred začetkom delovanja sistema.
5. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa vodi dejavnosti preverjanja in zlasti:
 - določi ustrezno simulirano delovno in tehnično okolje, ki izraža operativno okolje,
 - preveri, ali je v programu preskušanja opisana vključitev sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) v delovno in tehnično ocenjevalno okolje,
 - preveri, ali program preskušanja v celoti zajema veljavne zahteve te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti in varnosti,
 - zagotovi usklajenost in kakovost tehnične dokumentacije in programa preskušanja,
 - načrtuje organizacijo preskušanja, zagotovitev osebja, namestitev in konfiguracijo preskusne platforme,
 - opravlja preverjanja in preskuse, kot je določeno v programu preskušanja,
 - napiše poročilo, v katerem predstavi rezultate preverjanj in preskusov.
6. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa zagotovi, da sistemi iz prvega pododstavka člena 2(1), za katere je odgovoren, izpolnjujejo zahteve te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti in varnosti.
7. Po uspešno končanem preverjanju skladnosti izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa sestavijo ES-izjavo o preverjanju sistema in jo skupaj s tehničnim spisom predložijo nacionalnemu nadzornemu organu, kot zahteva člen 6 Uredbe (ES) št. 552/2004.

DEL B

Zahteve glede preverjanja sistemov iz člena 12(2)

1. S preverjanjem sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) se dokaže njihova skladnost z zahtevami te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti in varnosti v ocenjevalnem okolju, ki izraža operativni okvir teh sistemov.
2. Preverjanje sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) se opravlja v skladu z ustreznimi in priznanimi postopki preskušanja.
3. Preskusna orodja, ki se uporabljajo za preverjanje sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1), imajo ustrezne funkcionalnosti.
4. S preverjanjem sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) se pridobijo elementi tehničnega spisa, ki se zahteva v točki 3 Priloge IV k Uredbi (ES) št. 552/2004, vključno z naslednjima deloma:
 - opisom izvajanja,
 - poročilom o pregledih in preskusih, ki so bili opravljeni pred začetkom delovanja sistema.
5. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa določi ustrezno delovno in tehnično ocenjevalno okolje, ki posnema delovno okolje, dejavnosti preverjanja pa zanj opravi priglašeni organ.
6. Priglašeni organ vodi dejavnosti preverjanja in zlasti:
 - preveri, ali je v programu preskušanja opisana vključitev sistemov iz prvega pododstavka člena 2(1) v delovno in tehnično ocenjevalno okolje,
 - preveri, ali program preskušanja v celoti zajema veljavne zahteve te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti in varnosti,
 - zagotovi usklajenost in kakovost tehnične dokumentacije in programa preskušanja,
 - načrtuje organizacijo preskušanja, zagotovitev osebja, namestitev in konfiguracijo preskusne platforme,
 - opravlja preverjanja in preskuse, kot je določeno v programu preskušanja,
 - napiše poročilo, v katerem predstavi rezultate preverjanj in preskusov.
7. Pooblaščen organ zagotovi, da sistemi, ki so določeni v drugem pododstavku člena 2(1) in delujejo v delovnem ocenjevalnem okolju, izpolnjujejo zahteve te uredbe glede interoperabilnosti, učinkovitosti in varnosti.
8. Po uspešni izpolnitvi nalog preverjanja priglašeni organ sestavi potrdilo o skladnosti v zvezi z nalogami, ki jih je opravil.
9. Izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa potem sestavi ES-izjavo o preverjanju sistema in jo skupaj s tehničnim spisom predloži nacionalnemu nadzornemu organu, kot zahteva člen 6 Uredbe (ES) št. 552/2004.

▼ **M1**

PRILOGA XI

ICAO RAZLIKE IZ ČLENA 14

Oddelek 3.5.2 (Ciklično preverjanje redundance) poglavja 3 Priloge 15 ICAO k Čikaški konvenciji – Letalske informacijske službe. (štirinajsta izdaja – julij 2013, ki vključuje spremembo št. 37).